

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

The Jews of Yemen in the Middle Ages and in Modern Times - 13320

Last update 25-09-2016

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: history of jewish people & contemporary jewry

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Prof. Yosef Yuval Tobi

Coordinator Email: yoseftobi@gmail.com

Coordinator Office Hours: By Appointment

Teaching Staff:

Prof Yosef Tobi

Course/Module description:

Reviewing the changes that passed on the Yemenite Jews from the middle ages to modern time as a result of geo- political developments in the area as a result of the political vicissitudes that took place in Yemen itself. In addition, the course will discuss in detail the relations of Yemenite Jewry with other Jewish communities during the middle ages and until the mass immigration to the Land of Israel in the 1880' and the 'On Eagles Wings' immediately after the establishment of the State of Israel.

Course/Module aims:

-

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

Be familiar with the history of the Jews of Yemen during the middle ages and in modern time and understand the spiritual and social developments that have taken place.

Attendance requirements(%):

75

Teaching arrangement and method of instruction: Lecturing and reading of sources

Course/Module Content:

1. (a) Introduction: the geopolitical importance of Yemen in international trade in antiquity and during the middle ages; (b) Yemenite Jewry – from State religion in the Kingdom of Himyar to a religious minority under Islam rule.
2. Yemeni Jews and Jewish centres in the Arab-Islamic world during the 10th-12th c.
3. Yemenite Jewry and Maimonides.
4. Yemeni Jewish isolation during Rasuli and Tahiri dynasties (mid. 13th-mid. 16th c.).
5. The worsening of the political and social situation of the Jews of Yemen during the Qasimi dynasty (1629 – 1872): the edict of the headgears and the expulsion to Mawza', religious conversion and orphans' conversion.
6. Messianism as a social-religious phenomenon among the Jews of Yemen.

7. Travelers, traders, and Jewish missinaries as a liaison between Yemenite Jews and Jewish communities.
8. The return to the Yemeni tribe to the consciousness of the Jewish nation during the 13th c.
10. The immigration to Land of Israel at the end of the 19th c. and at the beginning of the 20th c. Messianic immigration. Indeed?
10. Dor-De'ah movement established by R. Yihyeh Qafih; the religio-cultural uniqueness of Yemenite Jews.
11. The Jews of Yemen during Imam Yahya and Imam Ahmad (1918-1962).
12. The Jews of Yemen during the Republic (1962-)

Required Reading:

1. ש"ד גויטיין, התימנים: היסטוריה, סדרי חברה, חיי רוח - מבחר מחקרים, ערך: מנחם בן-ששון, ירושלים תשמ"ג, עמ' 33-44
2. נח גרבר, אנו או ספרי הקודש שבידינו? הגילוי התרבותי של יהדות תימן, ירושלים תשע"ג, עמ' 52-83
3. יוסף טובי, קהילת יהודי תימן תחת שלטון התורכים (1872-1918). כיוונים 15 (תשמ"ב), עמ' 135-150
4. --, היהודים בתימן לאחר קום המדינה: סקירה כללית. בתוך: יוסף טובי (עורך), יהודי תימן בעת החדשה, ירושלים תשמ"ד, עמ' 227-234
5. --, שורשי יחסה של יהדות המזרח אל התנועה הציונית. בתוך: יוסף הקר ואחרים (עורכים), תמורות בהיסטוריה היהודית החדשה: קובץ מאמרים שי לשמואל אטינגר, ירושלים תשמ"ח, עמ' 169-192
6. --, יחסו של האימאם אלהאדי, מייסד המלכות הזיידית, ליהודי תימן. בתוך: ראובן בונפיל, מנחם בן-ששון ויוסף הקר (עורכים), תרבות וחברה בתולדות ישראל בימי הביניים: קובץ מאמרים לזכרו של חיים הלל בן-ששון, ירושלים תשמ"ט, עמ' 53-70
7. --, התאסלמות בקרב יהודי תימן תחת השלטון הזייד: עמדות ההלכה הזיידית, השלטון האמאמי והחברה המוסלמית. פעמים 42 (תש"ן), עמ' 105-126
8. --, תימן וירושלים: קשרי יהדות תימן עם ארץ ישראל במאות ה'הי"ט. תימא ב (תשנ"א), עמ' 5-28
9. --, הרקע המדיני, החברתי והכלכלי לעליות מתימן לירושלים בשנים תרמ"א-תרע"ח. תימא ג (תשנ"ג), עמ' 67-91
10. --, הנסיונות לגרש את היהודים מתימן במאה הי"ח. בתוך: יוסף טובי (עורך), לראש יוסף: מחקרים בחכמת ישראל, תשורת הוקרה לרב יוסף קאפח, ירושלים תשנ"ה, עמ' 459-470
11. --, מאורעות תכ"ז בתימן: תנועה שבתאית או פעילות משיחית מקומית. בתוך: רחל אליאור (עורכת), החלום ושברו: התנועה השבתאית ושלוחותיה, א (מחקרי ירושלים במחשבת ישראל, טז-יז). ירושלים תשס"א, עמ' 113-128
12. --, ישראל צובירי: יהודי בשרות האמאם. תל אביב תשס"ב, עמ' 9-24
13. --, העליות מתימן: עליות משיחיות, האומנם? איגרת יהודי מתימן לאחיו יצחק צברי בירושלים, תר"ן. שלם ז (תשס"ב), עמ' 271-280
14. --, חזרת השבט התימני אל מעגל התרבות היהודית: עם העלייה הראשונה ובעקבותיה. בתוך: יפה ברלוביץ ויוסף לנג (עורכים), לשוחח תרבות עם העלייה הראשונה: עיון בין תקופות, תל אביב תש"ע, עמ' 25-40
15. --, הרקע החברתי והדתי של יהודי תימן בממלכת חמיר. תימא יד (תשע"ז), עמ' 5-28
16. --, מס החסות (הג'זיה) בתימן. תימא יא (תשע"א), עמ' 5-59

17. --, תנועת דורדעה מתימן וביקורתו של ר' משה צארום על מנהגי הקבלה. דחק ו (תשע"ו), עמ' 331-349

18. בת-ציון עראקי קלורמן, אסלום בכח של יתומים בתימן. פעמים 62 (תשנ"ה), עמודים 82-110

19. מרדכי עקיבא פרידמן, הרמב"ם, המשיח בתימן והשמד, ירושלים תשס"א, עמ' 160-178

20. Mark S. Wagner, *Jews and Islamic Law in Early 20th-Century Yemen*.

Bloomington-Indianapolis 2015, pp. 96-123

Additional Reading Material:

-

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 80 %

Presentation 0 %

Participation in Tutorials 20 %

Project work 0 %

Assignments 0 %

Reports 0 %

Research project 0 %

Quizzes 0 %

Other 0 %

Additional information:

-